

Informe sobre la gestió de l'IBI Ajuntament de Palamós

1. Breu explicació del cas

S'exposa la problemàtica relacionada amb el cobrament de l'Impost sobre Bèns Immobles (IBI) per part de l'Ajuntament de Palamós en relació a deutes que podrien haver prescrit.

En concret es comparteix el cas d'una ciutadana que va adquirir un bé immoble a l'any 2018 de l'entitat de crèdit BBVA, pagant en aquell moment l'IBI corresponent als anys 2015-2019. Aquest any ha realitzat la venda del referit immoble i, en sol·licitar el certificat de deutes a l'Ajuntament de Palamós, ha descobert que existeix un deute corresponent a l'IBI pels anys compresos entre el 2009 i el 2015. En aquest sentit, reclama la prescripció del deute, i l'Ajuntament descompta els anys del 2009 al 2011. No obstant, per la resta d'anys justifica la no prescripció atenent a un procediment que es va publicar al BOE en nom de l'anterior propietari.

En essència, es pregunta si la falta de notificació individual als anteriors propietaris (BBVA i la ciutadana referida), ha provocat indefensió, així com la prescripció del deute.

2. Fonaments jurídics d'aplicació

L'article 24.1 de la Constitució Espanyola (CE) estableix que totes les persones tenen el dret a obtenir la tutela judicial dels seus interessos legítims, sense que, en cap cas, es pugui produir indefensió.

En quant a les normes reguladores de l'IBI, la *Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària* (LGT) estableix com a subjectes passius els contribuents i els seus substituïts (art. 36.1 LGT), com seria el cas del BBVA i la ciutadana. La

prescripció s'estableix als 4 anys (art. 66 LGT), a comptar des de la finalització del termini per al pagament voluntari (art. 67.1 LGT), i s'exten a totes les persones obligades al pagament (art. 69 LGT). La prescripció pot ésser interrompuda en cas que l'Administració realitzi qualsevol acció dirigida de forma efectiva a la recaudació del deute tributari (art. 68.2 LGT). A més, recull que en els casos de tributs de cobrament periòdic, com l'IBI, un cop notificada la liquidació corresponent a l'alta en el respectiu registre, es podrà notificar col·lectivament les successives liquidacions mitjançant edictes (art. 102.3 LGT).

Al seu torn, el *Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel que s'aprova el Text Refòs de la Llei Reguladora d'Hisendes Locals* (TRLRHL) estableix que en cas de canvi en la titularitat dels drets que constitueixen el fet imposable de l'IBI, els béns objectes del mateix quedaran afectes al pagament de la totalitat de la quota tributària, en règim de responsabilitat subsidiària (art. 64.1 TLRHL). Així mateix, estableix que no serà necessària la notificació individual un cop s'hagin practicat prèviament les notificacions del valor catastral i la base liquidable (art. 77.4 TRLHL).

El *Reial Decret Legislatiu 1/2004, de 5 de març, pel que s'aprova el Text Refòs de la Llei del Catastre Immobiliari* (TRLCI), estableix l'obligació dels subjectes passius de comunicar els canvis corresponents (arts. 13 i 36 TRLCI), així com l'obligació dels notaris de remetre al Catastre la informació relativa als fets, actes o negocis susceptibles d'inscripció al Catastre Immobiliari (art. 36.4 TRLCI).

Al seu torn, l'*Ordenança fiscal nº 1 sobre Impost sobre Béns Immobles* de l'Ajuntament de Palamós, estableix que els notaris sol·licitaran informació sobre els deutes pendents de l'IBI associats a l'immoble que es transmet (art. 4.7), així com l'obligació dels subjectes passius de comunicar els canvis (art. 10.1).

3. Vulneració de drets

En primer lloc, la falta de notificació individual en els requeriments fiscals és una matèria que el propi Tribunal Constitucional (TC) ja ha analitzat. Així, per exemple, a la Sentència nº 73/1996, de 30 d'abril el TC va recollir que si bé era cert que la notificació col·lectiva per edictes imposava al contribuent una especial diligència, que, com a mínim, obligava a estar pendent dels períodes voluntaris de pagament, aquesta responia a una finalitat constitucionalment legítima, com es l'eficàcia en la gestió tributària. Així doncs, el TC va concloure que la necessària protecció de l'eficàcia de l'actuació administrativa (art. 103.1 CE) no generava indefensió.

En la mateixa línia, es va pronunciar la Direcció General de Tributs a la Consulta Vinculant nº V0280-06, de 14 de febrer de 2006, en que recordava que després de la primera notificació individual corresponent al alta del bé immoble en el Padró Catastral, les successives liquidacions es poden realitzar mitjançant notificació col·lectiva, també en casos de transmissió del bé.

Si bé és cert que l'Administració Pública ha degut rebre la informació corresponent al canvi de titularitat del bé immoble a través de la notaria, la nova propietària també tenia el deure d'informar sobre aquesta modificació, i hauria d'haver obtingut la informació corresponent dels antics propietaris sobre els deutes de l'IBI pendents de cobrament. En aquest sentit, es possible apreciar també una falta de diligència de la ciutadana interessada.

Per tot l'anterior, la notificació col·lectiva no hauria vulnerat el dret a la tutela judicial efectiva.

Sobre la prescripció del cobrament dels deutes generats pels antics propietaris, és important assenyalar que aquesta s'interromp en cas que l'Administració realitzi qualsevol acció dirigida de forma efectiva a la recaudació del deute tributari, moment des del qual s'inicia de nou el còmput del termini de prescripció (art. 68.7 LGT). Per tant, caldria conèixer quan es va produir l'última acció

encaminada al cobrament que s'ha realitzat en el marc del procediment executiu de cobrament delegat al Consell Comarcal del Baix Empordà, per tal d'observar si han prescrit els deutes dels anys 2012-2015.

_4. Possible solucions al cas concret

En cas que s'apreciés la prescripció dels deutes dels anys 2012-2015 pagats per la ciutadana interessada, és important recordar que la prescripció inclou aquells casos en que ja s'hagi pagat el deute tributari (art. 68.2 LGT), fet pel qual podria reclamar la devolució dels referits imports.

_5. Possibles solucions de caràcter general

De forma general, es recomana que l'Ajuntament utilitzi la notificació individual de forma complementària a la notificació individual, per evitar situacions com l'analitzada a la present consulta.